

*Kujawsko-Pomorski Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego*

**WYNIKI
PŁONOWANIA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH
W DOŚWIADCZENIACH POREJESTROWYCH
w województwie kujawsko-pomorskim**

**Pszenica twarda ozima
2021**

STACJA DOŚWIADCZALNA
OCENY ODMIAN
W CHRZĘSTOWIE

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA
ROLNICZEGO

KUJAWSKO-POMORSKA
IZBA ROLNICZA

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Chrzęstówo, styczeń 2022

Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Zespołu
Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
prof. dr hab. Franciszek Rudnicki
Dyrektor SDOO w Chrząstowie mgr inż. Beata Kaliska

Stacja Koordynująca PDO w woj. kujawsko-pomorskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrząstowie
89-100 Nakło n. Notecią

tel/fax 52 385-23-45; tel. 52 385-32-28; 52 385-20-52
e-mail : sdoo@chrzastowo.coboru.gov.pl
www.chrzastowo.coboru.gov.pl

Opracowanie:
mgr inż. Daniel Krauklis

Redakcja merytoryczna: mgr inż. Beata Kaliska

Wydawca: SDOO w Chrząstowie

**Publikacja chroniona prawem wydawcy;
każda reprodukcja całości lub jej części
wymaga zgody wydawcy**

Pszenica twarda ozima

Uwagi ogólne

W roku 2021 w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadzono pięć doświadczeń z pszenicą twardą ozimą zlokalizowanych w SDOO Chrzastowo, ZDOO Głodowo, PW Farol Falęcin, HR Strzelce Grupa IHAR Oddz. Kończewice i DANKO HR Zakład Nasiennie-Rolny Sobiejuchy. W doświadczeniach badano 3 odmiany w warunkach polowych identycznych jak w doświadczeniach PDO z pszenicą zwyczajną ozimą. Doświadczenia prowadzono na dwóch poziomach agrotechniki, wykonano je prawidłowo.

Wyniki doświadczeń

W roku 2021 średni plon pszenicy ozimej na przeciętnym poziomie agrotechniki wyniósł 54,4 dt/ha i był niższe niż w roku ubiegłym. Efektywność wysokiego poziomu agrotechniki wyniosła 13% i była najwyższa w omawianym wieloleciu. W opracowaniu zamieszczono wyniki plonowania, ważniejsze wartości rolniczo-użytkowe odmian i porażenie przez choroby.

Najwyższy plon uzyskała badana pierwszy rok badana odmiana SM Tetyda. Najniżej plonowała badana drugi rok SM Eris.

W sezonie wegetacyjnym wystąpiło średnie porażenie roślin przez choroby. U odmiany SM Metis wystąpiło największe porażenie przez fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła.

Tabela 1

Pszenica twarda ozima. Odmiany badane. Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres hodowcy, a w przypadku odmiany zagranicznej - reprezentanta w Polsce
	1	2	3	4	5
1	SM Metis ^{o/}	2019		PL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
2	SM Eris ^{o/}	2020		PL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin
3	SM Tetyda ^{o/}	2020		PL	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146 63-740 Kobylin

^{o/} - odmiana o kłosie ościstym

Tabela 2

Pszenica twarda ozima. Plon ziarna w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁					Poziom a ₂				
		Chrząstowo	Głodowo	Falęcin	Kończewice	Sobiejuchy	Chrząstowo	Głodowo	Falęcin	Kończewice	Sobiejuchy
wzorzec, dt/ha		68,6	32,7	47,2	65,9	57,6	75,3	41,3	42,7	84,5	62,7
1	SM Metis ^{o/}	100	102	98	98	100	96	97	104	98	98
2	SM Eris ^{o/}	94	106	99	92	100	96	103	101	100	96
3	SM Tetyda ^{o/}	107	92	103	109	100	108	100	95	102	105

wzorzec - wszystkie badane odmiany

^{o/} - odmiana o kłosie ościstympoziom agrotechniki: a₁ - przeciętny poziom agrotechniki, a₂ - wysoki poziom agrotechniki (zwiększone nawożenie azotowe, dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed wyleganiem i chorobami)

Tabela 3

Pszenica twarda ozima. Plon ziarna (% wzorca). Lata zbioru: 2021, 2020

Lp.	Odmiana	Zimotrwałość (skala 9 ^{o/1/})	Poziom a ₁			Poziom a ₂		
			2021	2020	2020-2021	2021	2020	2020-2021
1	2	3	4	5	7	9	10	12
wzorzec, dt/ha			54,4	57,7	56,1	61,3	63,3	62,3
1	SM Metis ^{o/}	4,5	99	100	100	98	100	99
2	SM Eris ^{o/}	4,0	97			99		
3	SM Tetyda ^{o/}	4,5	104			103		

wzorzec - wszystkie badane odmiany

^{o/} - odmiana o kłosie ościstym^{1/} - zimotrwałość: 9 - bardzo duża; 5 - średnia; 1 - bardzo mała (wg COBORU)poziom agrotechniki: a₁ - przeciętny poziom agrotechniki; a₂ - wysoki poziom agrotechniki (zwiększone nawożenie azotowe, dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed wyleganiem i chorobami)

Tabela 4

Pszenica twarda ozima. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki - a₁ (odchylenia od wzorca)

Lata zbioru: 2021, 2020-2021

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak prawdziwy		Rdza brunatna		Rdza żółta		Septoriozy liści ^{1/}		Septorioza plew		Fuzarioza kłosów		Choroby podstawy źdźbła		Brunatna plamistość liści	
			2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021
wzorzec (skala 9°)			7,4	7,3	6,8	7,2	7,3	8,0	7,2	6,6	8,2	8,0	7,0	7,3	7,2	7,8	7,8	7,9
1	SM Metis ^{o/}	2	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	-0,2	0,3	0,3	0,5	-1,0	-0,9	-2,2	-1,0	-0,3	-0,2
3	SM Eris ^{o/}	1	-0,2		-0,3		-0,3		-0,4		-0,7		0,5		1,3		0,2	
2	SM Tetyda ^{o/}	1	0,1		0,2		0,2		0,6		0,3		0,5		0,8		0,2	
Liczba doświadczeń			3	7	1	4	1	3	2	6	1	3	1	3	2	3	2	5

wzorzec – wszystkie badane odmiany

^{o/} - odmiana o kłosie ościstym

wyniki pochodzą tylko z tych doświadczeń, w których dana cecha wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

^{1/} - septoriozy liści - *Septoria tritici* i *Stagonospora nodorum*

Tabela 5

Pszenica twarda ozima. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2021, 2020-2021

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Poziom a ₁						Poziom a ₂					
			Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)		Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021	2021	2020-2021
wzorzec			6,7	7,4	88	95	35,4	40,8	7,5	7,9	86	92	36,2	41,7
1	Artist ^{o/}	2	-1,5	-2,6	7	5	-0,4	-2,5	-1,0	-2,0	6	5	0,6	-1,6
3	Formacja ^{o/}	1	0,8		-2		-1,9		0,5		-2		-2,0	
2	RGT Kilimanjaro ^{o/}	1	0,7		-5		2,3		0,5		-4		1,4	
Liczba doświadczeń			3	6	5	11	5	11	3	6	5	11	5	11

wzorzec - wszystkie badane odmiany

^{o/} - odmiana o kłosie ościstym

skala 9° - wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

poziom agrotechniki: a₁ - przeciętny poziom agrotechniki; a₂ - wysoki poziom agrotechniki (zwiększone nawożenie azotowe, dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed wyleganiem i chorobami)